AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİ

AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ

AZƏRBAYCANDA ZEYTUN İSTEHSALI İLƏ BAĞLI

A R A Y I Ş

Bakı – 2021

MÜNDƏRİCAT

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri 3
2. İdxal və ixrac göstəriciləri 6
3. Qlobal istehsal, idxal və ixrac 8

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri

2020-ci ilin məlumatlarına əsasən Azərbaycanda zeytun bağlarının ümumi sahəsi 6.4 min hektar olub. 2020-ci ildə zeytun bağlarının sahəsi 2015-ci ilə nisbətən 3.8 dəfə, 2019-cu ilə nisbətən isə 1.1 dəfə artıb. Mövcud zeytun bağlarının 4.2 min hektarı və ya 65.6%-i bar verən yaşdadır *(Qrafik 1).*

Qrafik 1. Azərbaycanda zeytun bağlarının sahəsi, min ha

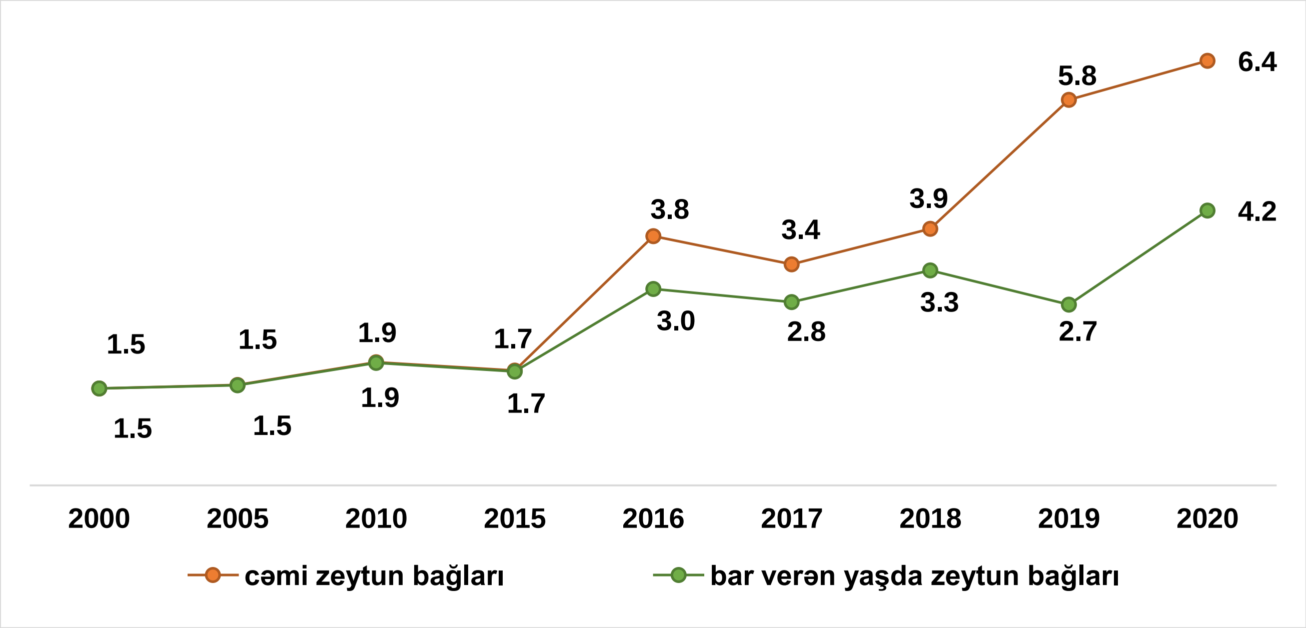

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Cəmi zeytun bağlarının 89.5%-i ənənəvi, 8.4%-i superintensiv, 2.1%-i isə intensiv bağlardır *(Qrafik 2).*

Qrafik 2. Azərbaycanda zeytun bağlarının əkin strukturu

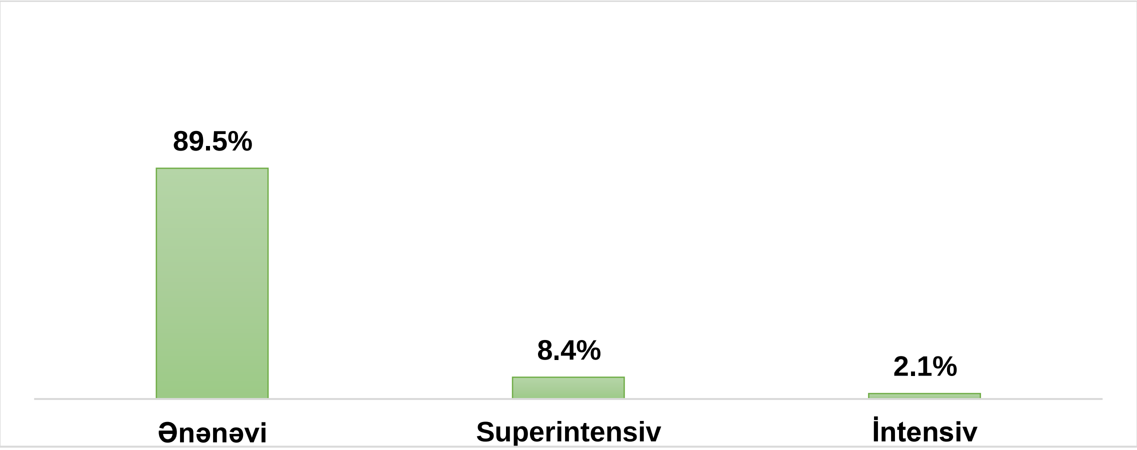

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ildə cəmi zeytun bağlarının 42.1%-i Abşeron rayonunun, 40.0%-i Bakı şəhərinin, 10.0%-i Xızı rayonunun, 3.5%-i Siyəzən rayonunun, 3.4%-i Salyan rayonunun 0.9%-i isə digər rayonların payına düşüb *(Cədvəl 1).*

Cədvəl 1. 2020-ci ildə zeytun bağlarının rayonlar üzrə bölgüsü

	Cəmi bağlar, ha	Ondan meyvə verən yaşda, ha	İl ərzində yeni salınmış bağlar, ha
Ölkə	**6,430.2**	**4,164.4**	**309.8**
Abşeron	2,710.3	1,608.0	258.5
Bakı	2,575.2	2,462.8	10.3
Xızı	642.4	41.4	-
Siyəzən	224.0	9.0	-
Salyan	218.0	34.0	-
Şəki	30.0	-	30.0
Goranboy	11.0	-	11.0
Şabran	5.8	-	-
Şirvan	4.0	2.0	-
Saatlı	2.7	2.5	-
Digər	6.8	4.7	-

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ildə zeytun istehsalı 2015-ci ilə nisbətən 9.2%, 2019-cu ilə nisbətən isə 16.7% azalaraq 968.6 ton olub *(Qrafik 3).*

Qrafik 3. Azərbaycanda zeytun istehsalı, ton

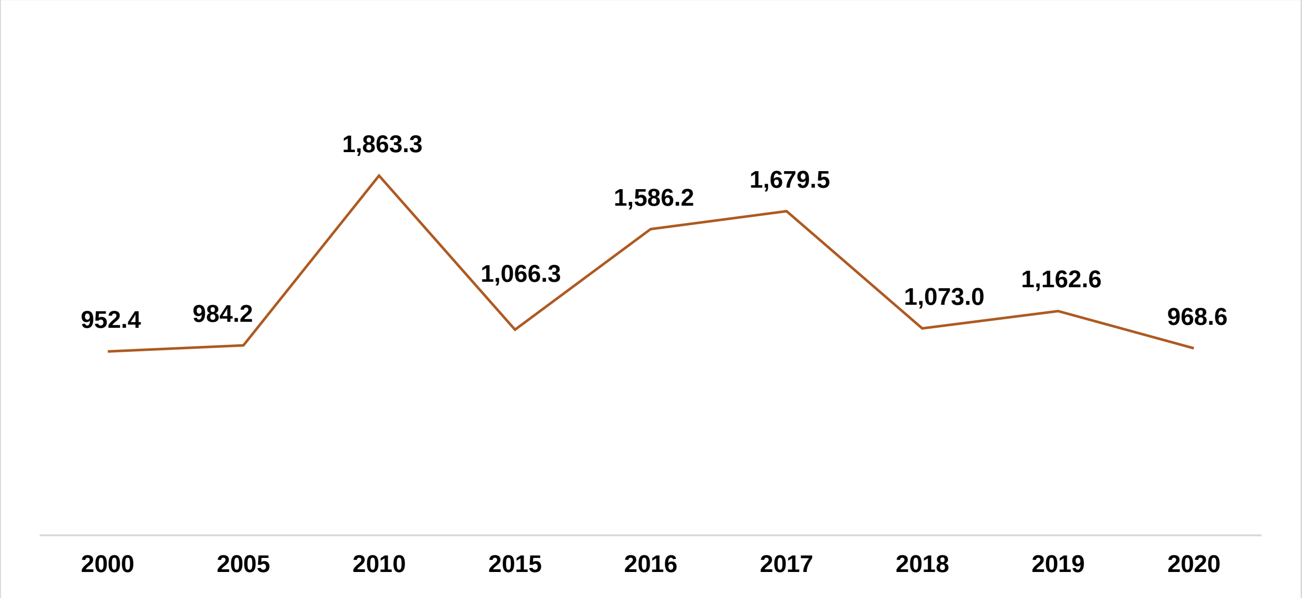

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ildə zeytun istehsalının 57.8%-i Abşeron rayonunun, 33.0%-i Bakı şəhərinin, 4.8%-i Salyan rayonunun, 2.6%-i Xızı rayonunun, 1.8%i isə digər rayonların payına düşüb *(Qrafik 4).*

Qrafik 4. Əsas istehsalçı rayonlarda məhsul yığımı, ton

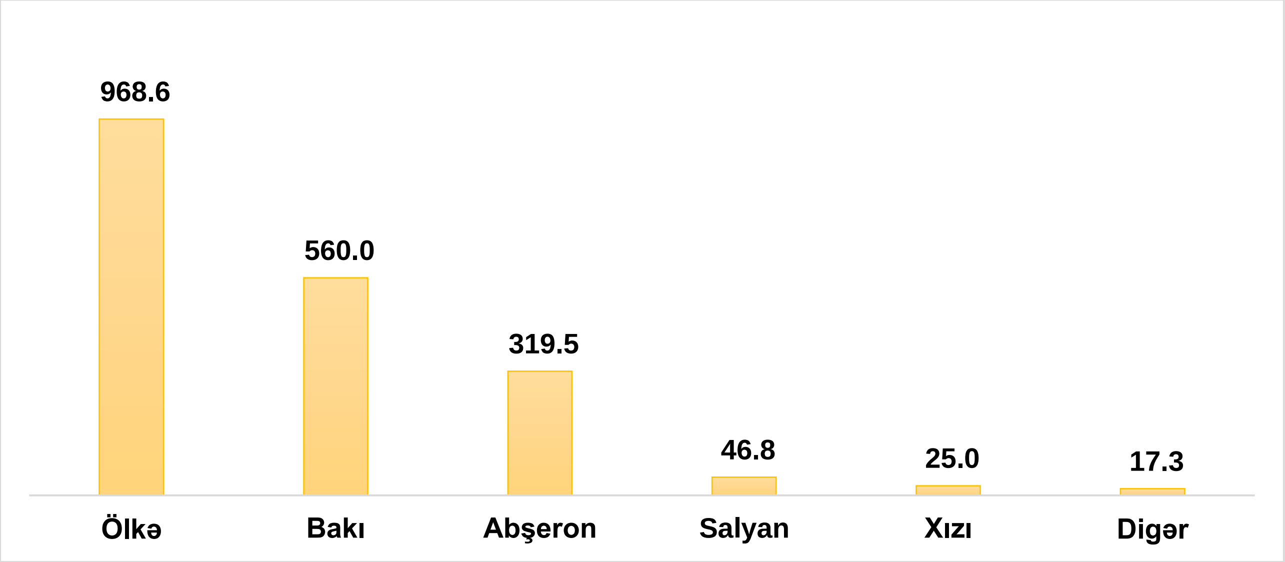

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ildə zeytunun məhsuldarlığı 2.3 sent/ha olub. Məhsuldarlıq səviyyəsi 2015-ci ilə nisbətən 2.7 dəfə, 2019-cu ilə nisbətən isə 45.2% azalıb *(Qrafik 5).*

Qrafik 5. Azərbaycanda zeytunun məhsuldarlığı, sent/ha

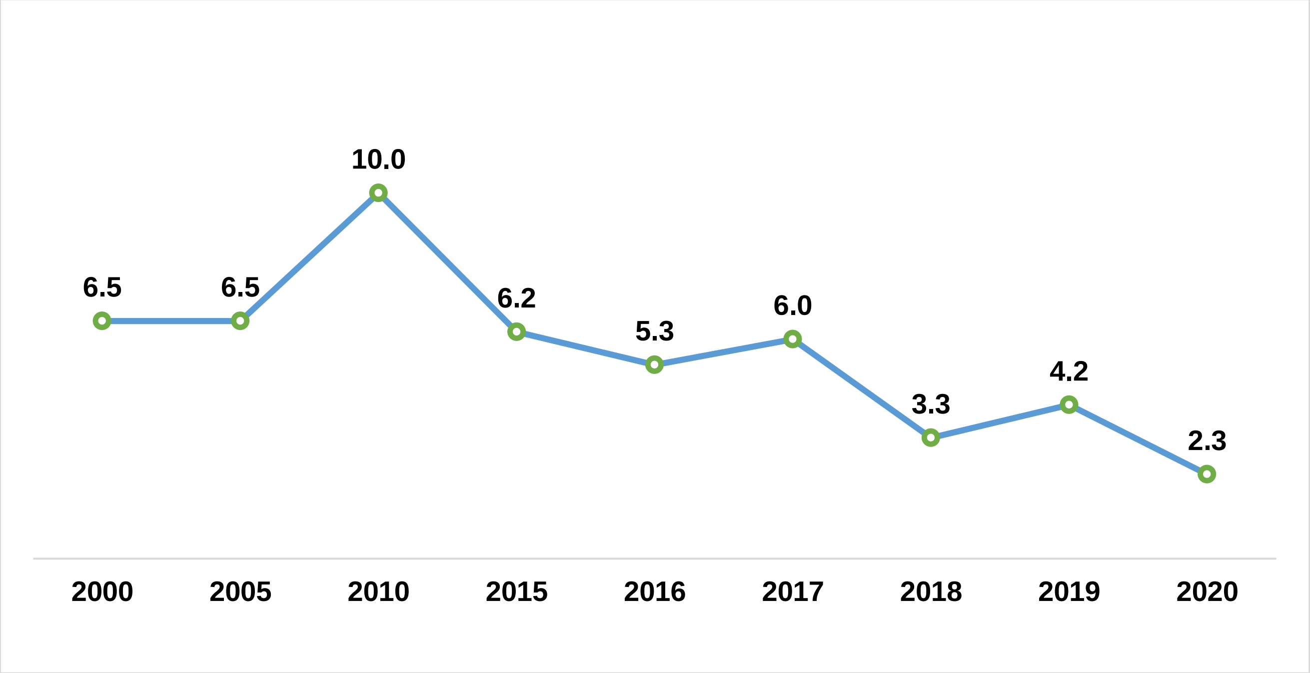

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ildə zeytunun məhsuldarlıq göstəricisi Salyan və Xızı rayonlarında ölkə üzrə orta göstəricidən yüksəkdir *(Qrafik 6).*

Qrafik 6. Zeytunun əsas istehsalçı rayonlarda məhsuldarlığı, sent/ha

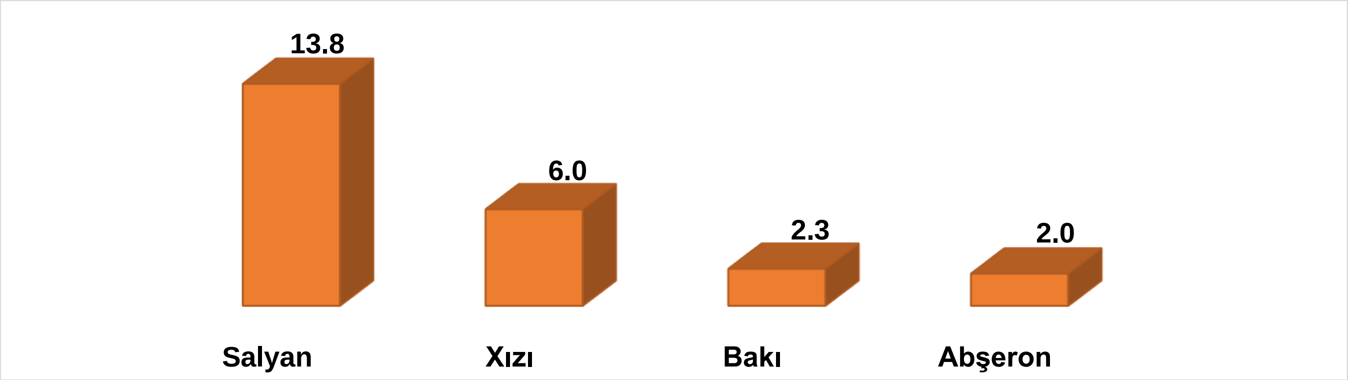

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2. İdxal və ixrac göstəriciləri

Azərbaycana əsasən "Yalnız zeytundan hasil olunmuş digər yağlar və onların fraksiyaları" idxal edilir. Belə ki, ölkəyə 2020-ci ildə 1.8 min ton məhsul idxal edilib ki, bu da 2019-cu ilə nəzərən 20.9% çoxdur.

Ölkəyə həmçinin az həcmdə "Zeytun yağı və onun fraksiyaları" da idxal edilir *(Qrafik 7).* Bununla yanaşı hər il ölkədən orta hesabla 130 ton "Zeytun yağı və onun fraksiyaları" ixrac olunub.

Qrafik 7. Zeytun yağları və onların fraksiyalarının idxal miqdarı, ton

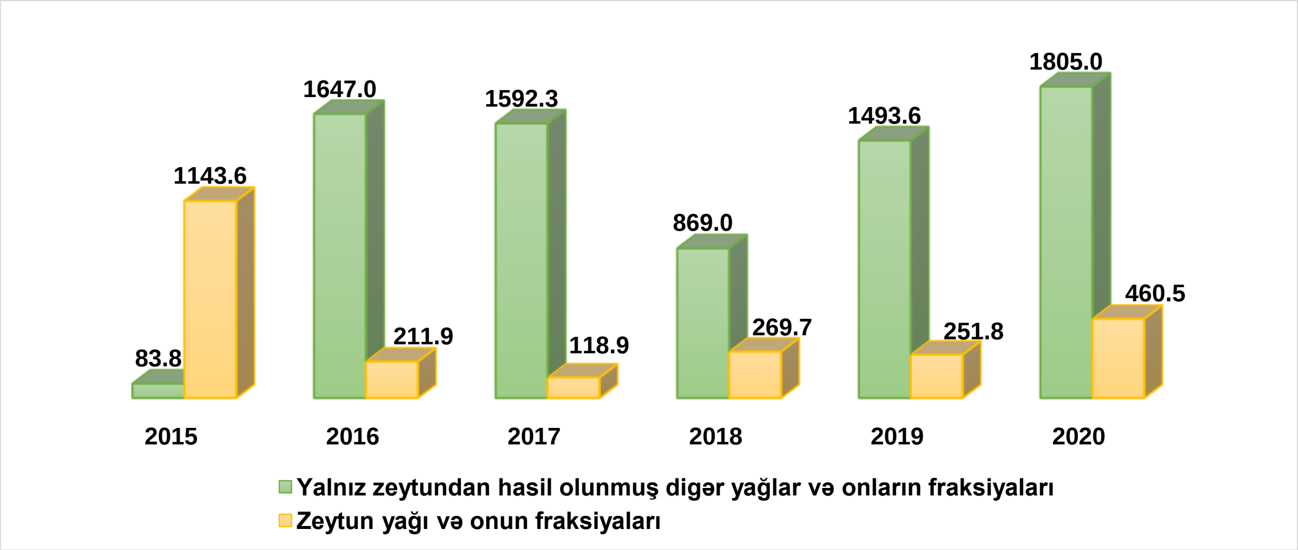

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

- 2020-ci ildə “Yalnız zeytundan hasil olunmuş yağlar və onların fraksiyaları” idxalının 66.5%-i İspaniyanın, 13.2%-i Yunanıstanın, 9.1%-i İtaliyanın, 8.3%-i isə Türkiyənin, 2.9%-i isə digər ölkələrin payına düşüb.
- Ölkəyə “Zeytun yağı və onun fraksiyaları” idxalı isə əsasən Türkiyə, İspaniya və İtaliyadan həyata keçirilir.

- 2020-ci ildə zeytun yağları ilə yanaşı “Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun” da idxal edilir. Azərbaycana idxal olunan sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun 2019-cu ilə nisbətən 3.4% azalaraq 909.5 ton olub *(Cədvəl 2).*

Cədvəl 2. Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytunun idxal həcmi

	İdxal miqdarı , ton	**İdxal məbləği, min ABŞ dolları**
2015	771.6	688.9
2016	433.4	894.3
2017	890.9	1,795.9
2018	727.3	1,704.6
2019	942.0	2,005.4
2020	909.5	1,813.8

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

- 2020-ci ildə Azərbaycana sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun idxalının 61.5%-i İspaniyanın, 30.3%-i Türkiyənin, 2.7%-i Yunanıstanın, 5.5%-i isə digər ölkələrin payına düşüb *(Cədvəl 3).*

Cədvəl 3. Sirkəsiz və konservləşdirilmiş zeytun idxalının ölkələr üzrə bölgüsü

	2017		**2018**		**2019**		**2020**	
	Miqdar, ton	**Məbləği, min ABŞ dolları**	**Miqdar, ton**	**Məbləği, min ABŞ dolları**	**Miqdar, ton**	**Məbləği, min ABŞ dolları**	**Miqdar, ton**	**Məbləği, min ABŞ dolları**
İspaniya	628.8	1,275.8	593.2	1,361.5	635.8	1,393.4	559.5	1,126.3
Türkiyə	169.3	305.8	114.0	286.7	247.6	491.4	275.3	517.0
Yunanıstan	68.6	173.9	16.8	35.2	42.5	77.9	24.4	47.5
Digər	24.2	40.4	3.3	21.2	16.1	42.8	50.4	123.0
Cəmi idxal	**890.9**	**1,795.9**	**727.3**	**1,704.6**	**942.0**	**2,005.4**	**909.5**	**1,813.8**

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

3. Qlobal istehsal, idxal və ixrac

FAO-nun məlumatına əsasən 2019-cu ildə dünya üzrə 19.2 milyon ton zeytun istehsal olunub. Dünya üzrə istehsal olunan zeytunun 80%-dən çoxu 10 ölkənin payına düşüb *(Qrafik 8).*

Qrafik 8. Zeytunun qlobal istehsal göstəriciləri, min ton

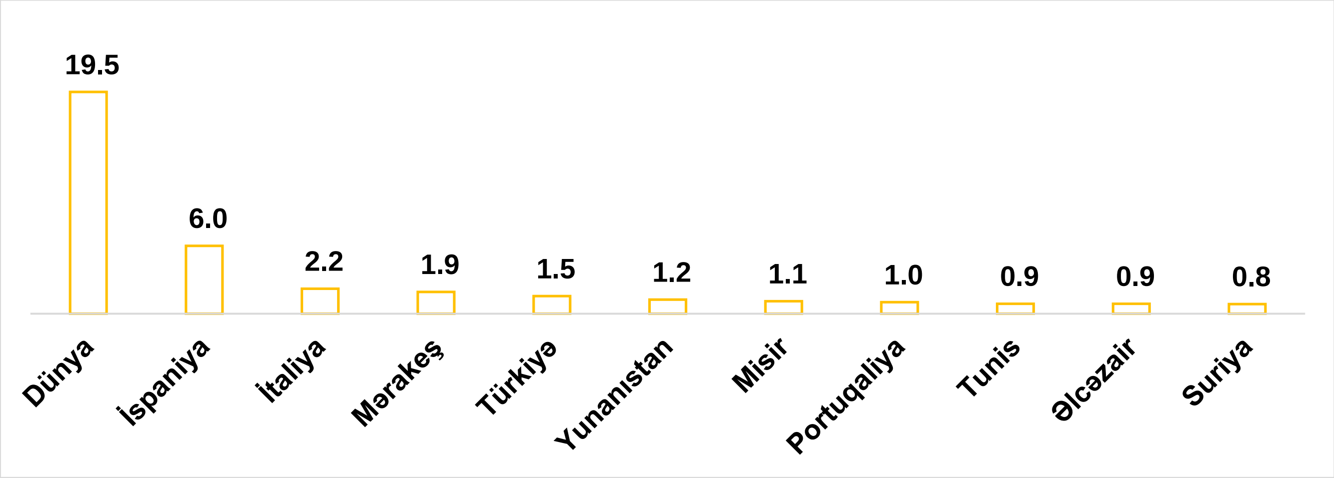

Mənbə: Faostat.org

2019-cu ildə qlobal bazarda zeytun idxalının həcmi 76.1 min ton və ya 76.5 milyon ABŞ dolları olub *(Qrafik 9).*

Qrafik 9. Qlobal bazarda zeytun idxalının həcmi

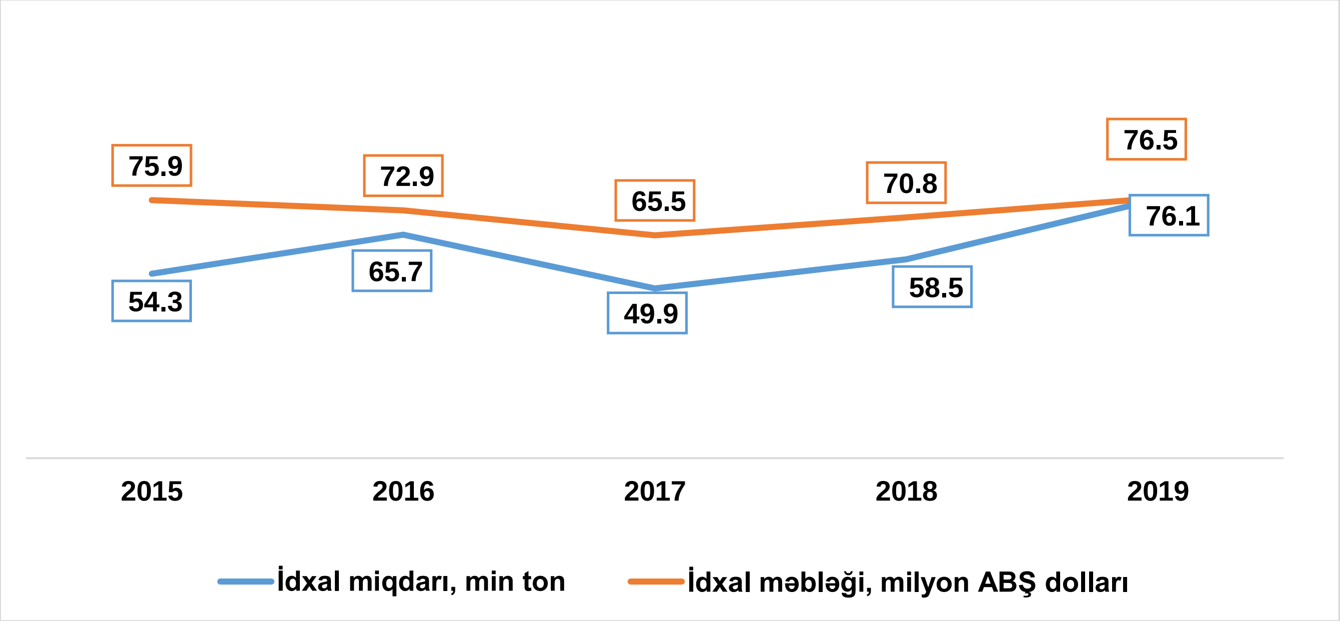

Mənbə: Trademap.org

Qlobal bazarda zeytun idxalının 90.0%-dən çoxu Portuqaliya, İspaniya, ABŞ, İtaliya, Polşa, Fransa, Albaniya, Almaniya, Birləşmiş Krallıq və Rumıniyanın payına düşüb *(Qrafik 10).*

Qrafik 10. Qlobal bazarda zeytun idxalının ölkələr üzrə strukturu

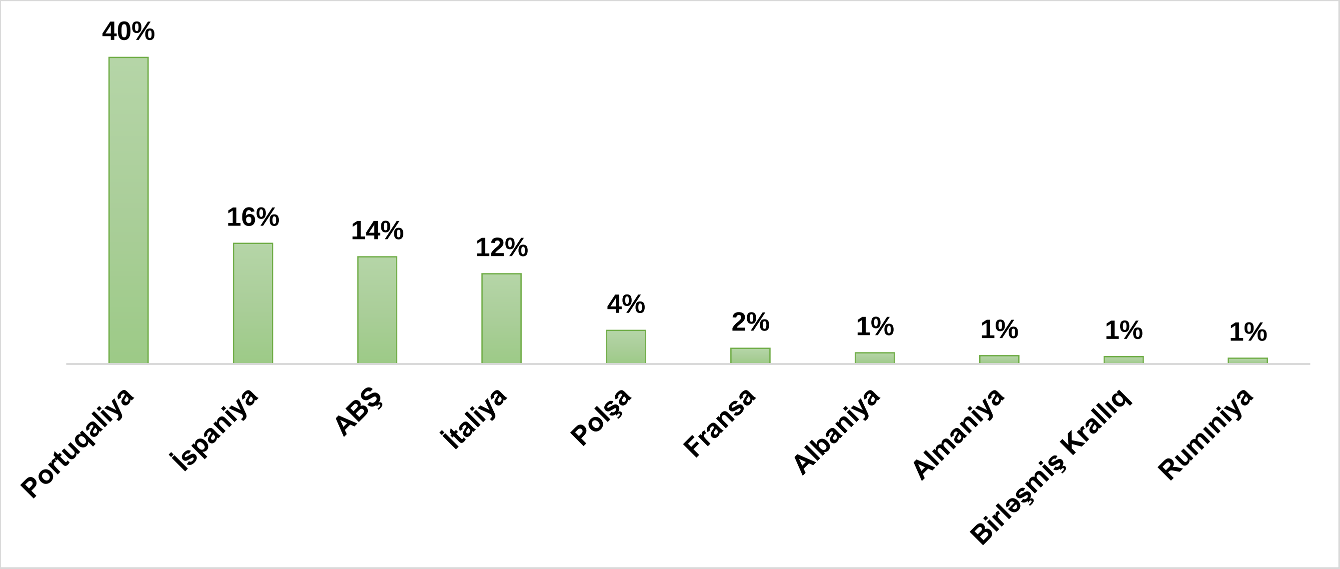

Mənbə: Trademap.org

Dünya üzrə zeytun ixracında Portuqaliya (61.1%), İspaniya (21.0%), Yunanıstan (8.9%), Pakistan (2.6%) və İtaliya (2.5%) olmaqla ilk beşlikdədir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi

tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ